

การพัฒนาแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษ  
ระดับ A2 ตามกรอบ CEFR สำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษ  
ในฐานะภาษาต่างประเทศ

A Development of English Vocabulary Remembering Practice  
Based on CEFR A2 Levels for English  
as a Foreign Language Students

Received: October 23, 2023  
Revised: November 28, 2023  
Accepted: November 29, 2023

วัชรินทร์ เวียงสมุทร<sup>1</sup>  
Watchareeporn Wiangsamut  
(watchareepornmeow@gmail.com)

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR) 2. ศึกษาการพัฒนาการจดจำคำศัพท์ของผู้เรียนโดยใช้แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ และ 3. ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนในกิจกรรมฝึกจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีเครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพได้แก่ 1) แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 จำนวน 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ช่วยจำแบบร่างกาย แบบคำสำคัญ แบบโลโซ และแบบเรื่องราว 2) แบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 และ 3) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและค่าประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$  การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.52/80.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) การจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการสอนโดยแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์

<sup>1</sup> หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา  
Master's of Arts Program in English, Faculty of Liberal Arts, University of Phayao

ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ของนักเรียนทั้งหมด และในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 81.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 3) ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ โดยผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน รู้สึกเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อการจดจำ รู้สึกมีความสุข และรู้สึกเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถนำกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในการจดจำคำศัพท์และเนื้อหาในรายวิชาอื่น คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา คอมพิวเตอร์ และประวัติศาสตร์ และสุดท้ายผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะเพิ่มเติมคือ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด

**คำสำคัญ :** ความจำ, คำศัพท์, กลยุทธ์, ความรู้, ภาษาอังกฤษ, ความคิดเห็น

### Abstract

The purposes of this research were to 1. develop Mnemonics Strategies practice based on A2 level of Common European Framework of Reference (CEFR) 2. investigate students' development of vocabulary remembering by using Mnemonics Strategies practice 3. investigate Mattayomsueksa 1 students' opinions in remembering English vocabularies by Mnemonics Strategies practice activities. The instruments for collecting quantitative data and qualitative data were 1) Mnemonics Strategies practice based on A2 level of Common European Framework of Reference (CEFR) by 4 strategies, Physical Mnemonics, Keyword Mnemonics, Method of Loci Mnemonics and Story Mnemonics 2) English vocabulary learning test, and 3) Semi-structured interview. The statistics used for quantitative data analyzing were mean, percentage, and 80/80 efficiency indices. The qualitative data analysis was content analysis.

The research results found that: 1) Mnemonics Strategies practice based on A2 level of Common European Framework of Reference (CEFR) gave efficiency standard : 89.52/80.25 2) The students' development of vocabulary remembering after using Mnemonics Strategies practice based on A2 level of Common European Framework of Reference (CEFR) have passed the criteria

by 13 students accounted for 81.25 percent of all students and there were 3 students have not passed the criteria accounted for 18.75 percent of all students and overall percentage value was 81.71 that passed the criteria of 80 percent 3) the students had good opinion toward learning English vocabulary by using Mnemonics Strategies practice and they found that were fun, beneficial to memorizing words, happy, and being innovative. Furthermore, students could also use the memorizing strategies to memorize words and content in other subjects such as Thai, Social Studies, Computer and History. Finally, students gained additional skills such as reading skill, listening skill, speaking skill.

**Keywords:** Remembering, Vocabulary, Strategies, Knowledge, English Language, Opinion

## บทนำ

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นในโลกยุคปัจจุบัน เช่น การติดต่อสื่อสาร การหาความรู้ การทำงาน ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันสิ่งเหล่านี้ นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังมีส่วนช่วยในการสร้างความเข้าใจให้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโลกที่แตกต่างกันนึกถึงเรื่องของวัฒนธรรมและทัศนคติที่หลากหลาย ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ร่วมมือกันในการส่งเสริมผู้เรียนให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นได้มากขึ้น (ปริยารัตน์ ศรีชัยวงศ์, 2564) เนื่องจากเหตุผลดังกล่าว จะส่งผลให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและการนำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสาร ทำให้การเรียนรู้ทำได้ง่ายและหลากหลายมากขึ้น มีการวางแผนในการดำเนินชีวิต และภาษาอังกฤษ คือ ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย (ดิสงษ์ อัมภผล, 2564) คนไทยและคนทั่วโลกนำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันและด้านการศึกษาคือส่วนสำคัญในการนำภาษาอังกฤษเข้ามาซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมาก สถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัย ในไทยและประเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้ก้าวทันความเป็นสากล เช่น ประเทศไทยมีการจัดการเรียนรูปแบบที่มุ่งเน้นที่จะเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษ (English Program) แก่นักเรียนหรือห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

สอนเป็นภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (พระหน่อแสง อคฺคเสโน, 2563) นอกจากนี้ การศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลได้มีการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความคุ้นชินในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้นไป เนื่องจากเหตุผลที่ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสารกับคนทั่วโลก เป็นภาษากลางในการติดต่อกับคนต่างวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้ ทุกชาติทุกภาษาจึงบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรองลงมาจากภาษาประจำชาติ เป็นแกนหลักของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ นโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบจึงถูกประกาศออกมาให้สอดคล้องกัน เพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาตนเองและสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะและทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563) รวมถึงการมีทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 คือ 3R และ 8C ซึ่ง 3R เป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นพื้นฐานทั้งหมดดังนี้ 1) Reading คือ สามารถอ่านออก 2) (W) Riteing คือ สามารถเขียนได้ 3) (A) Rithmatic คือ มีทักษะในการคำนวณ และ 8C เป็นคุณลักษณะที่เด็กไทยจำเป็นต้องมีในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วย 1) Critical thinking and problem solving คือ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้ 2) Creativity and innovation คือ การคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม 3) Cross-cultural understanding คือ ความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม 4) Collaboration teamwork and leadership คือ ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ 5) Communication information and media literacy คือ มีทักษะในการสื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ 6) Computing and IT literacy คือ มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และรู้เท่าทันเทคโนโลยี 7) Career and learning skills คือ มีทักษะอาชีพและการเรียนรู้ 8) Compassion คือ มีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรม และมีระเบียบวินัย เนื่องจากในข้อที่ 3 และ 5 การมีทักษะในการสื่อสาร (communication skill) เป็นส่วนหนึ่งในทักษะที่สำคัญที่ต้องพัฒนา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นจึงถูกปฏิรูปขึ้นโดยการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

อย่างไรก็ตาม มีนักเรียนไทยจำนวนมากที่ยังประสบปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ ซีร์วรา ปลาตะเพียนทอง (2562) ได้ให้ความเห็นว่า นักเรียนจะท่องคำศัพท์บ่อยครั้งแต่ก็ไม่สามารถบอกความหมายของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องได้ อีกทั้งนักเรียนไทยที่เรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ไม่สามารถอ่าน เขียน พูด หรือเข้าใจภาษาอังกฤษโดยปราศจากการรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Fasih, Izadpanah, & Shahnava, 2018) และไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านแม่ตำ จากข้อมูลงานวิชาการแสดงให้เห็นว่าในปีการศึกษา 2561 ผลการเรียนรู้รวมวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 2.95 และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 68.88 ต่อมาในนักเรียนกลุ่มเดียวกัน ในปีการศึกษา 2562 ผลการเรียนรู้รวมวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานมีค่าเท่ากับ 2.50 และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 68.16 และปีการศึกษา 2563 ผลการเรียนรู้รวมวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานมีค่าเท่ากับ 2.54 และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 68.66 จะเห็นได้ว่านักเรียนกลุ่มเดียวกันนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2564 มีพัฒนาการวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานค่อนข้างลดลง อีกทั้งการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 (O-NET) ของนักเรียนกลุ่มนี้มีคะแนนเฉลี่ยรวมรายวิชาภาษาอังกฤษ ในสาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 47.50 และในสาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.67 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน, 2563) ซึ่งมีผลคะแนนเฉลี่ยทั้งสองสาระต่ำกว่าระดับ 50 คะแนน จากการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้จากข้อสอบ O-NET ทำให้ทราบว่าเนื้อหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นส่วนสำคัญทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีในสาระการเรียนรู้ดังกล่าว สาเหตุของการทำข้อสอบ O-NET ได้ต่ำกว่า 50 คะแนนนั้น อาจมีสาเหตุมาจากการที่นักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์อย่างจำกัดและมีความรู้ด้านคำศัพท์ในวงแคบซึ่งเกิดจากการที่นักเรียนจดจำคำศัพท์ไม่ได้

จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าว มีนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาการแก้ปัญหาการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน เช่น ปัญจลักษณ์ ถวาย (2560) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนของการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่เรียนโดยใช้เกมส์คำศัพท์ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ กิตติพิชญ์ คำแผ่นจิรโรจน์ และสิทธิพล อาจอินทร์ (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับเทคนิค Mnemonics รวมไปถึง Lubis และ Syahputri (2022) ได้ศึกษาประสิทธิผลของกลยุทธ์ช่วยจำในการเพิ่มการจดจำคำศัพท์

นอกจากนี้ Mukhtoralievna และ Madaminkhonqizi (2022) ได้ศึกษาการใช้กลยุทธ์ช่วยจำในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ อนึ่ง อีร์วรา ปลาตะเพียนทอง และภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูล (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์และความคงทนโดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม จากงานวิจัยส่วนใหญ่จะเลือกใช้กลยุทธ์ช่วยจำในการพัฒนาทักษะการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพราะนักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้นและเหมาะสมกับการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่ง Mukhtoralievna และ Madaminkhonqizi (2022) ได้กล่าวว่า กลยุทธ์ช่วยจำ คือ ระบบของกลยุทธ์และเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการจดจำ การเก็บข้อมูล และการเรียกคืนของข้อมูล รวมถึงการพัฒนาการพูดอีกด้วย

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเทคนิคการจดจำแบบต่าง ๆ ในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษต่าง ๆ เช่น กลยุทธ์ช่วยร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์ การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับกลยุทธ์ช่วยจำ การใช้เกมส์ การใช้กลยุทธ์ช่วยแบบคำสำคัญ และได้มีการถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยกลยุทธ์ช่วยจำโดยการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์เชิงปริมาณ อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยที่ผ่านมายังมีงานวิจัยน้อยที่ทำการวิจัยเชิงคุณภาพในการสอบถามความคิดเห็นต่อการนำกลยุทธ์ช่วยจำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล อีกทั้งยังไม่ได้มีการวิเคราะห์ระดับของคำศัพท์และประเภทของคำศัพท์ งานวิจัยนี้จึงมีประเด็นเพิ่มเติมจากงานวิจัยที่ผ่านมาคือ การเก็บข้อมูลการสอบถามความคิดเห็นโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์ระดับของคำศัพท์และประเภทของคำศัพท์ในระดับชั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นอกจากนี้งานที่วิจัยที่ผ่านมายังไม่ได้มีการวิเคราะห์ประเภทของคำศัพท์ หรือให้ความสำคัญกับรอบความรู้ภาษาอังกฤษ CEFR ซึ่ง CEFR คือ กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรได้รับระดับความสามารถในระดับ A2 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ในงานวิจัยชิ้นนี้จะพัฒนาคำศัพท์ของนักเรียนในระดับ A2 โดยเลือกใช้กลยุทธ์ช่วยจำในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษาปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นจากการที่นักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์อย่างจำกัด ฉะนั้น ครูผู้สอนในฐานะผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ว่าควรมีเทคนิคหรือวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา ดังนั้น ครูผู้สอนในฐานะผู้วิจัยประสงค์ที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการพัฒนาการจัดการเรียนการ

สอนภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์และสามารถจดจำคำศัพท์ได้ จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ต๋า จังหวัดพะเยา มีความตั้งใจในการนำกลยุทธ์ช่วยจำ (Mnemonics Strategies) ที่เลือกมาใช้กับนักเรียนทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ช่วยจำแบบร่างกาย (Physical Mnemonics), กลยุทธ์ช่วยจำแบบคำสำคัญ (Keyword Mnemonics), กลยุทธ์ช่วยจำแบบโลไซ (Method of Loci Mnemonics) และกลยุทธ์ช่วยจำแบบเรื่องราว (Story Mnemonics) มาใช้ในการเรียนการสอนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถและส่งเสริมความสามารถในการจดจำด้านคำศัพท์ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและเป็นแนวทางสำหรับผู้วิจัยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR)
2. ศึกษาการพัฒนาการจดจำคำศัพท์ของผู้เรียนโดยใช้แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ
3. ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนในกิจกรรมฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

### สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. พัฒนาการของการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้แบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยกลยุทธ์ช่วยจำสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีหลังเรียนด้วยกิจกรรมฝึกจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนาแบบฝึกจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference

(CEFR) รวมถึงศึกษาการพัฒนาการจดจำคำศัพท์ของผู้เรียนโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำและศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนในกิจกรรมฝึกจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ตำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 11 ห้องเรียน รวม 136 คน จังหวัดพะเยา 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมดในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 16 คน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยนักวิจัยพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างจากปัจจัยของผู้เรียนด้านปัญหาการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แรงจูงใจในการจดจำคำศัพท์ และนักเรียนที่ควรได้รับประสบการณ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุและบริบทใกล้เคียงกัน

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบไปด้วย

1) แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 จำนวน 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ช่วยจำแบบร่างกาย แบบคำสำคัญ แบบโลโซ และแบบเรื่องราว และแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีเนื้อหาคำศัพท์ในระดับ A2 แบ่งเป็น 4 หมวด ดังนี้ (1) sport (2) technology (3) occupation และ (4) health แต่ละชุดฝึกใช้เวลา 2 คาบ คาบละ 60 นาที จำนวน 120 นาที โดยนักวิจัยประยุกต์แผนการจัดการเรียนรู้ของ อีรวิรา ปลาดตะเียนทอง และ ภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูน (2563) และแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ประกอบด้วยแบบฝึกเพื่อวัดการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและแบบฝึกแบบจับคู่ (matching)

2) แบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 เพื่อประเมินความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ CEFR ระดับ A2 ประกอบด้วยแบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวน 40 ข้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 40 นาที โดยผู้วิจัยประยุกต์แบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษนี้จากคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามกรอบ CEFR ระดับ A2 แบบทดสอบทุกข้อเป็นแบบเลือกตอบ (multiple choices) ระดับความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A2 ตามเกณฑ์ของการตรวจสอบคำศัพท์ของ Cambridge Dictionary online เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

3) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนทั้งหมด จำนวน 16 คน ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำ (Mnemonics Strategies) จำนวน 3 ด้าน ด้านความรู้ ด้านการนำไปใช้ในการจำอื่น และด้านความรู้เพิ่มเติม ผู้วิจัยประยุกต์ข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) ต่อการเรียนการสอนโดยกลยุทธ์ช่วยจำจาก ทลับเพชร หทัยพล (2559)

### 3. ผลการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 จำนวน 4 กลยุทธ์และแผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมแผนการจัดการเรียนรู้ในการใช้ภาษาตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมที่ยอมรับว่าแบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งจากการประเมินแบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีค่าเท่ากับ 4.84, แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มีค่าเท่ากับ 4.77, แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มีค่าเท่ากับ 4.67, และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 มีค่าเท่ากับ 4.67 และทั้ง 4 แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นนำไปทดลองกับกลุ่มย่อย ซึ่งกลุ่มทดลองหรือกลุ่มย่อย (pilot study) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอายุ 12 -13 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุและบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2) แบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 เพื่อประเมินความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ CEFR ระดับ A2 ดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการพิจารณาให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าแบบวัดการจดจำคำศัพท์มีความถูกต้องและเหมาะสม และแต่ละข้อมีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.06 ถึง 1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามในแบบสัมภาษณ์ (IOC) แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เมื่อนำผลการพิจารณาไปวิเคราะห์พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.87-1.00 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จากนั้น ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองใช้กับกลุ่มย่อย (pilot study) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอายุ 12 -13 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุและบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นแก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

#### 4. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 และแบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน ในภาคเรียนที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุและบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 2

2) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างวัดความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที

3) ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมฝึกจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำจำนวน 4 กลยุทธ์ จำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 60 นาที

4) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างวัดความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยแบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที

5) ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 16 คน หลังจากทำแบบทดสอบการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับ A2 แบบตัวต่อตัวเป็นเวลา 3-5 นาที

#### 5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1) พัฒนาแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR) วิเคราะห์โดยค่าทางสถิติคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$  โดยประยุกต์เกณฑ์การวัดค่าประสิทธิภาพจาก นฤมล แว่สอน (2561) โดยประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2) ศึกษาการพัฒนาการของการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้แบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยประยุกต์เกณฑ์วิธีการวิเคราะห์การวัดการจดจำคำศัพท์โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ จากงานวิจัยของ ณัฐนนท์ ภูตระกูล, ทศนีย์ จันต๊ะ, สุภิญญา ปัญญาสิทธิ์, จิราภรณ์ กาแก้ว, โชคชัย เตโซ, และศศิธร ศรีพรหม (2564), กนกวรรณ ดอนกวน และอภิราตี จันทรแสง (2565), และอณณชญาณ์ อินตะเทพ (2557) โดยมีการตั้งเกณฑ์ภาพรวมสูงกว่าร้อยละ 80 และวิเคราะห์โดยค่าทางสถิติคือ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

3) การศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความรู้สึกของตัวแทนนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และตั้งชื่อนักเรียน S1-S16 และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

คำถามข้อที่ 1 มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนของกลุ่มมีความสามารถระดับเริ่มต้น กลุ่มมีความสามารถระดับปานกลาง และผู้กลุ่มมีความสามารถระดับสูง กลุ่มละ 1 คนโดยแบ่งกลุ่มจากคะแนนสอบก่อนเรียน

คำถามข้อที่ 2 มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 16 คน

คำถามข้อที่ 3 มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 16 คน

## ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามกรอบ CEFR สำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

### 1. พัฒนาแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR)

**ตารางที่ 1** ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR)

| คะแนน                  | จำนวน | คะแนนเต็ม | คะแนนรวม | $\bar{X}$ | ร้อยละ | $E_1/E_2$   |
|------------------------|-------|-----------|----------|-----------|--------|-------------|
| ระหว่างเรียน ( $E_1$ ) | 10    | 40        | 357      | 35.70     | 89.25  | 89.25/80.25 |
| หลังเรียน ( $E_2$ )    | 10    | 40        | 321      | 32.10     | 80.25  |             |

จากตารางที่ 1 คะแนนจากการทำแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ CEFR ระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ย 35.70 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.52 และคะแนนวัดผลการทดสอบการจดจำคำศัพท์ ภาษาอังกฤษในระดับ A2 หลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 32.10 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.25 แสดงว่า แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.52/80.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ได้

## 2. ศึกษาการพัฒนาการจดจำคำศัพท์ของผู้เรียนโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังใช้แบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษระดับ A2 เพื่อพัฒนากลยุทธ์ช่วยจำของผู้เรียน โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

| ระดับความสามารถ | จำนวนนักเรียน | คิดเป็นร้อยละ |
|-----------------|---------------|---------------|
| สูงกว่าเกณฑ์    | 13            | 81.25         |
| ต่ำกว่าเกณฑ์    | 3             | 18.75         |
| <b>คะแนนรวม</b> | <b>16</b>     | <b>81.71</b>  |

จากตารางที่ 2 พบว่า การจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการสอนด้วยแบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ของนักเรียนทั้งหมด และเมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมพบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังใช้แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ร้อยละ 81.71

## 3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

### คำถามที่ 1 ด้านความรู้สึก

คำถามข้อที่ 1 นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการจดจำคำศัพท์โดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ

ในการสอบถามความรู้สึกที่มีต่อการจดจำคำศัพท์จะแสดงการเปรียบเทียบข้อมูลเชิงคุณภาพของนักเรียนที่แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มมีความสามารถระดับเริ่มต้น กลุ่มมีความสามารถระดับปานกลาง และกลุ่มมีความสามารถระดับสูง

### ตารางที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านความรู้สึก

| รหัส | กลุ่มตัวอย่าง/<br>ระดับ | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบร่างกาย              | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบคำสำคัญ                 | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบโลโซ               | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบเรื่องราว                  |
|------|-------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------------|
| S3   | ระดับเริ่มต้น           | “หนูรู้สึกสนุก<br>ตื่นเต้น แปลก<br>ใหม่” | “คำภาษาไทยไม่<br>ยากเกินไป และ<br>จำได้ค่ะ” | “สนุกและจำ<br>คำศัพท์ได้ดีขึ้น<br>ค่ะ” | “มีความสุข ชอบ<br>ฟังเรื่องราวและ<br>จำได้ค่ะ” |

ตารางที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านความรู้สึก (ต่อ)

| รหัส | กลุ่มตัวอย่าง/<br>ระดับ | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบร่างกาย                                                                   | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบคำสำคัญ                                     | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบโลโซ                      | กลยุทธ์ช่วยจำ<br>แบบเรื่องราว                 |
|------|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| S4   | ระดับปานกลาง            | “สนุกและจำได้<br>ง่าย ไม่กังวลมีความ<br>กระตือรือร้น”                                         | “แตกต่าง สนุก<br>ไม่เหมือนใครและ<br>กระตือรือร้นได้<br>มากขึ้น” | “จำคำศัพท์ได้<br>ง่ายขึ้นและจำได้<br>มากขึ้น” | “นำไปใช้ใน<br>ชีวิตประจำวัน<br>ได้”           |
| S15  | ระดับสูง                | “หนูรู้สึกสนุกที่<br>ตื่นเต้น เฮฮา ไม่<br>เครียด<br>บรรยากาศใน<br>ห้องเรียนดี จำ<br>ศัพท์ได้” | “สนุกชอบเพราะ<br>เรื่องราวเกี่ยวกับ<br>โควิด”                   | “รู้สึกดีและชอบ<br>มาก”                       | “สนุกชอบเพราะ<br>เรื่องราวเกี่ยวกับ<br>โควิด” |

จากตารางที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนหลังจากการทำกิจกรรม พบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ใช้กลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ โดยสรุปได้ประเด็นที่สำคัญ 4 ประเด็น ดังนี้

1. นักเรียนรู้สึกเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน โดยนักเรียนกล่าวว่า “สนุก”, “สนุกดี”
2. นักเรียนรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการจดจำ โดยนักเรียนกล่าวว่า “ไม่ยากเกินไป”, “จำคำศัพท์ได้ดีขึ้น”, “จำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น”, “จำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น”, “จำได้มากขึ้น”, “นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้”
3. นักเรียนรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสุข โดยนักเรียนกล่าวว่า “ชอบ”, “รู้สึกดี”, “ชอบมาก”, “ตื่นเต้น”, “ไม่เครียด”, “กระตือรือร้น”, “มีความสุข”
4. นักเรียนรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมแปลกใหม่ โดยนักเรียนกล่าวว่า “แปลกใหม่”, “แตกต่าง”, “ไม่เหมือนใคร”

สรุปจากการสัมภาษณ์ทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มมีความสามารถระดับเริ่มต้น กลุ่มมีความสามารถระดับปานกลาง และกลุ่มมีความสามารถระดับสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ใช้กลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ ในคำถามข้อที่ 1 ด้านความรู้สึก

### คำถามที่ 2 ด้านการนำไปใช้การจำอื่น

คำถามข้อที่ 2 นักเรียนสามารถนำวิธีการจดจำคำศัพท์ที่ครูได้สอนไปใช้ในการจดจำคำศัพท์อื่น หรือเรียนรู้อย่างอื่นอย่างไร

#### ตารางที่ 4 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านการนำไปใช้การจำอื่น

| ที่ | กลยุทธ์ช่วยจำ             | รหัส | บทสัมภาษณ์                                                                                                  |
|-----|---------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | กลยุทธ์ช่วยจำแบบร่างกาย   | S6   | “หนูใช้คำว่า Good โดยการท่าทางยกนิ้วหัวแม่มือในการบอกคำว่าเยี่ยมหรือดีค่ะ” (การจดจำคำศัพท์อื่น)             |
|     |                           | S15  | “หนูใช้คำว่า head โดยการแสดงท่าทางจับหัวของตัวเองค่ะ” (การจดจำคำศัพท์อื่น)                                  |
|     |                           | S9   | “หนูใช้ท่าทางพัดโบกมือเพื่อแสดงความรู้สึกร้อนซึ่งบ่งบอกถึงทวีปแอฟริกาค่ะ” (วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม) |
|     |                           | S8   | “หนูทำท่าทางดันสองมือไปด้านหน้าเพื่อแสดงสำนวนเข็นครกขึ้นภูเขาค่ะ” (วิชาภาษาไทย)                             |
|     |                           | S1   | “หนูใช้นิ้วมือสองนิ้วบ่งบอกถึงคำว่าลำดับที่ของรัชกาลที่สองค่ะ” (วิชาประวัติศาสตร์)                          |
| 2   | กลยุทธ์ช่วยจำแบบคำสำคัญ   | S2   | “หนูแต่งกลอนว่า จันทรเอยจันทรเจ้า เข้าแล้วหนา” (วิชาภาษาไทย)                                                |
| 3   | กลยุทธ์ช่วยจำแบบโลโซ      | S7   | “หนูจะจำว่าเมาท์ให้จำว่าอยู่ที่ปาก จอคอมให้จำว่าอยู่ที่ตา แป้นพิมพ์ให้จำว่าอยู่ที่มือ” (วิชาคอมพิวเตอร์)    |
| 4   | กลยุทธ์ช่วยจำแบบเรื่องราว |      | ไม่มีการนำไปประยุกต์ใช้                                                                                     |

จากตารางที่ 4 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า นักเรียนได้นำวิธีการจดจำคำศัพท์ที่ครูได้สอนไปใช้ในการจดจำคำศัพท์อื่น ดังนี้ นักเรียนได้ใช้กลยุทธ์ช่วยจำแบบร่างกายไปประยุกต์ใช้เพื่อการจำคำศัพท์อื่น คือ คำว่า Good และ Head ในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ นักเรียนนำกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ได้แก่ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาภาษาไทย วิชาประวัติศาสตร์ และวิชาคอมพิวเตอร์

#### คำถามที่ 3 ด้านความรู้เพิ่มเติม

**คำถามข้อที่ 3** นักเรียนได้อะไรจากวิธีการจดจำคำศัพท์แบบต่าง ๆ ที่ครูได้สอนไป เช่น ความรู้อื่น ๆ เป็นต้น

#### ตารางที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านความรู้เพิ่มเติม

| ที่ | กลุ่มตัวอย่าง | รหัส | บทสัมภาษณ์                                                |
|-----|---------------|------|-----------------------------------------------------------|
| 1   | ระดับปานกลาง  | S1   | “ความรู้เรื่องคำศัพท์ใหม่ ๆ” (คำศัพท์ใหม่)                |
| 2   | ระดับปานกลาง  | S2   | “การอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังค่ะ” (ทักษะการอ่าน) |
| 3   | ระดับเริ่มต้น | S3   | “การฟังดีขึ้นค่ะ” (ทักษะการฟัง)                           |
| 4   | ระดับปานกลาง  | S4   | “การฟังคำศัพท์” (ทักษะการฟัง)                             |

ตารางที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนด้านความรู้เพิ่มเติม (ต่อ)

| ที่ | กลุ่มตัวอย่าง | รหัส | บทสัมภาษณ์                                                                           |
|-----|---------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| 5   | ระดับเริ่มต้น | S5   | “ความรู้ด้านคำศัพท์” (คำศัพท์ใหม่)                                                   |
| 6   | ระดับเริ่มต้น | S6   | “การอ่านให้เข้าใจค่ะ” (ทักษะการอ่าน)                                                 |
| 7   | ระดับเริ่มต้น | S7   | “การฟังดีขึ้นค่ะ” (ทักษะการฟัง)                                                      |
| 8   | ระดับปานกลาง  | S8   | “การออกเสียงค่ะ” (ทักษะการพูด)                                                       |
| 9   | ระดับปานกลาง  | S9   | “หนูสามารถอ่านคำศัพท์ได้มากขึ้นกว่าเดิมค่ะ” (ทักษะการอ่าน)                           |
| 10  | ระดับเริ่มต้น | S10  | “การอ่านคล่องขึ้นค่ะ” (ทักษะการอ่าน)                                                 |
| 11  | ระดับปานกลาง  | S11  | “การพูดและการออกเสียง” (ทักษะการพูด)                                                 |
| 12  | ระดับเริ่มต้น | S12  | “การพูดและการออกเสียงดีขึ้นเรื่อย ๆ ค่ะ” (ทักษะการพูด)                               |
| 13  | ระดับปานกลาง  | S13  | “ความจำ การอ่าน การฟังค่ะ” (ทักษะการอ่านและการฟัง)                                   |
| 14  | ระดับปานกลาง  | S14  | “การฟังดีขึ้นค่ะ” (ทักษะการฟัง)                                                      |
| 15  | ระดับสูง      | S15  | “การออกเสียง การอ่าน การฟัง สามารถออกได้เสียงและพูดได้ค่ะ” (ทักษะการอ่าน ฟัง และพูด) |
| 16  | ระดับปานกลาง  | S16  | “สามารถออกได้เสียงและพูดได้ค่ะ” (ทักษะการพูด)                                        |

จากตารางที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า นักเรียนได้รับความรู้และทักษะด้านอื่น ๆ จากการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ คือ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง และทักษะการพูด

จากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ของนักเรียนทั้งหมด พบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นดังนี้ นักเรียนรู้สึกเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน รวมทั้งรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการจดจำ เป็นกิจกรรมที่มีความสุข และนักเรียนรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมแปลกใหม่ นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถนำกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้ในการจดจำคำศัพท์และเนื้อหาในรายวิชาอื่น คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา คอมพิวเตอร์และประวัติศาสตร์ สุดท้ายนักเรียนได้เรียนรู้ทักษะเพิ่มเติม คือ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด

### สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามกรอบ CEFR สำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ช่วยจำภาษาอังกฤษระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.52/80.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจมีสาเหตุมาจาก กระบวนการจัดกิจกรรมมีการเรียงลำดับจากการเรียนเรื่องไปหายาก ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกผ่อนคลายในการเรียนทำให้การพัฒนาการจดจำคำศัพท์ไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้น รวมถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การเลือกคำศัพท์ ขั้นตอนการสอน การช่วยเหลือของครูผู้สอน ส่งผลให้คะแนนระหว่างเรียนและผลการทดสอบการจดจำภาษาอังกฤษด้วยกลยุทธ์ช่วยจำ ภาษาอังกฤษระดับ A2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

2. การจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการสอนด้วยแบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ของนักเรียนทั้งหมด และในภาพรวมพบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังใช้แบบฝึกการจดจำคำศัพท์ร้อยละ 81.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจมีสาเหตุมาจากกระบวนการเลือกคำศัพท์ที่มีความเหมาะสมทำให้ได้มาซึ่งคำศัพท์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนในฐานะผู้วิจัยได้คัดเลือกคำศัพท์จากหนังสือเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นหนังสือเรียนของกระทรวงศึกษาธิการที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน รวมถึงการวัดระดับคำศัพท์ CEFR ระดับ A2 ถูกนำมาเป็นกรอบในการที่ผู้วิจัยได้คัดเลือก ซึ่งเป็นระดับที่กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งค่าเป้าหมายไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

สอดคล้องกับ Honeyfield (1997) ได้กล่าวไว้ว่า การพิจารณาความยากง่ายของคำ ผู้วิจัยควรพิจารณาว่าคำนั้น ๆ เป็นคำศัพท์ยากหรือง่าย หรือเป็นคำที่มีปัญหาหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะได้แบ่งแยกวิธีการสอนและการฝึกให้เหมาะสมกับคำศัพท์นั้น ๆ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ Lado (1988) กล่าวว่า คำศัพท์ควรเป็นคำศัพท์ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การสื่อสาร การพูด การฟัง ซึ่งผู้วิจัยเลือกมานั้นเป็นคำศัพท์ที่อยู่ในชีวิตประจำวันของนักเรียนและถูกนำมาจัดหมวดหมู่ได้ดังนี้ sport, technology, occupation, และ health โดยมีการนำมาประยุกต์สอดคล้องกับกลยุทธ์ช่วยจำ ดังนั้นจากการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการสอนด้วยแบบฝึกจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละที่กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้ อาจมีสาเหตุจากกระบวนการเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมในแผนการจัดการเรียนรู้โดยกลยุทธ์ช่วยจำ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยกลยุทธ์ช่วยจำได้ในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมณชัญญ์ อินตะเทพ (2557) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนทุกคนมีผลการทดสอบสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมถึง กนกวรรณ ดอนกวน และอภิราตี จันทร์แสง (2565) ได้พัฒนาทักษะการพูดและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิธีโอโยทูบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ ญัฐนนท์ ภูตระกูล และคณะ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษผ่านเกมประกอบการสอนในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ซึ่งงานวิจัยทั้งหมดมีการเลือกกิจกรรมคำศัพท์และสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียนส่งผลให้ผลการศึกษามากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์โดยกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ ได้แก่ นักเรียนรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการจดจำ เป็นกิจกรรมที่มีความสุข และเป็นกิจกรรมแปลกใหม่ นอกจากนี้นักเรียนอาจจะสามารถนำกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจดจำคำศัพท์และเนื้อหาในรายวิชาอื่น คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา คอมพิวเตอร์ และประวัติศาสตร์ และสุดท้ายนักเรียนได้เรียนรู้ทักษะเพิ่มเติมคือ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

3.1 การนำกลยุทธ์ช่วยจำที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่น่าสนใจและแปลกใหม่สำหรับนักเรียนโดยมีประเด็นอภิปรายแต่ละกลยุทธ์ช่วยจำ ดังนี้

3.1.1 กลยุทธ์ช่วยจำแบบร่างกาย (Physical Mnemonics) คือ กลยุทธ์ช่วยจำแบบการแสดงออกทางด้านร่างกายหรือแสดงกิริยาอาการเพื่อช่วยในการจดจำให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายบางส่วนในเรียนรู้และนักเรียนสามารถจดจำได้ดีผ่านการเคลื่อนไหวจึงอาจทำให้รู้สึกชอบและเื้อต่อการเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จีร์วรา ปลาตะเพียนทอง (2562) กล่าวไว้ว่า การใช้เทคนิคช่วยจำด้านร่างกาย (Physical Mnemonics) เป็นการแสดงออกทางด้านร่างกายเพื่อช่วยในการจดจำคล้ายคลึงกับการสอนแบบ total physical response ซึ่งเป็นการเป็นการแสดงออกทางท่าทางในการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งนี้ นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ผ่านการแสดงท่าทาง

3.1.2 กลยุทธ์ช่วยจำแบบคำสำคัญ (Keyword Mnemonics) คือ กลยุทธ์ช่วยจำแบบการใช้คำสำคัญในภาษาไทยที่มีเสียงสอดคล้องกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อช่วยในการจดจำ นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้โดยจดจำเสียงผ่านภาษาไทยทำให้นักเรียนนึกถึงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เรียนได้ง่ายขึ้น เป็นการจำแบบเป็นระบบและมีความแปลกใหม่สำหรับนักเรียน สอดคล้องกับ Akpan, Notar และ Beard (2021) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของกลยุทธ์ช่วยจำในฐานะสื่อการสอน และได้กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาที่สาม กลยุทธ์ช่วยจำแบบคำสำคัญเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญที่สามารถช่วยส่งเสริมได้ เนื่องจากทำให้สามารถจดจำคำศัพท์ในจำนวนที่มากขึ้น รวมถึงเข้าใจคำศัพท์ และสามารถประยุกต์ใช้คำศัพท์ได้

3.1.3 กลยุทธ์ช่วยจำแบบโลไซ (Method of Loci Mnemonics) (McCabe, 2014) คือ กลยุทธ์ช่วยจำใช้สถานที่ที่เป็นสัญลักษณ์แทนคำศัพท์เพื่อช่วยในการจดจำ ทำให้นักเรียนได้จินตนาการตามสถานที่ต่าง ๆ ในห้องเรียนว่าสถานที่นั้น ๆ ควรจะมีอาชีพไหนทำงานอยู่ ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) สอดคล้องกับ Costuchen และ Dimitrova (2022) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาวิดีโอเกมสื่โดยกลยุทธ์ช่วยจำแบบสถานที่ (Method of Loci Mnemonics) สำหรับความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ ผลปรากฏว่ากลยุทธ์ช่วยจำแบบสถานที่ (Method of Loci Mnemonics) ทำให้เกมมีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีความบันเทิงมากกว่าการใช้กลยุทธ์แบบเดิม ทั้งนี้สอดคล้องกับการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่สามารถทำให้นักเรียนคิดและจินตนาการตามคำศัพท์ที่เรียน ทำให้ไม่เบื่อหน่ายและเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

3.1.4 กลยุทธ์ช่วยจำแบบเรื่องราว (Story Mnemonics) คือ กลยุทธ์ช่วยจำแบบใช้เรื่องราวเพื่อช่วยในการจดจำคำศัพท์ นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ผ่านเรื่องราวที่ครูสอนผ่านการออกเสียงและอารมณ์เมื่อครูเล่าเรื่องราวให้นักเรียนฟัง ครูจะเน้นเสียงและหยุดเมื่อถึงคำศัพท์ที่ต้องเรียนและนักเรียนจะจดจำคำศัพท์นั้น ๆ ตามบริบทที่นักเรียนได้รับฟังและอ่านจากเรื่องราว ทำให้การเรียนรู้มีความสนุกสนานและเสริมสร้างการจดจำ รวมทั้งจินตนาการของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน สอดคล้องกับ ศุภนิช มั่งมีศรี, นภาพรพัย เลิศปรีดากร และ วรวิทย์ ตัญยวิสุทธิ (2560) การพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์เพิ่มมากขึ้นและมีเจตคติในระดับดีมาก อีกทั้งนักเรียนมีความคงทนในการจดจำคำศัพท์

3.2 การนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมมาประกอบในการสอน คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ช่วยจำ มีประเด็นอภิปรายแต่ละขั้นตอนการสอน ดังนี้

3.2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (warm up) ผู้วิจัยทักทายนักเรียน และใช้คำถามในการนำเข้าสู่บทเรียน พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความพร้อมในการรับรู้สิ่งใหม่รวมถึงเป็นการทบทวนความรู้เดิมเพื่อนำมาประยุกต์รวมกับความรู้ใหม่

3.2.2 ขั้นนำเสนอ (presentation) ผู้วิจัยนำเสนอคำศัพท์ผ่านกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ พร้อมคำอ่าน ความหมาย ละตัวอย่างประโยค ทั้ง 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ช่วยจำแบบร่างกาย, กลยุทธ์ช่วยจำแบบคำสำคัญ, กลยุทธ์ช่วยจำแบบโลโซ, และ กลยุทธ์ช่วยจำแบบเรื่องราว ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายในแต่ละกลยุทธ์ และทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ ขึ้นตามกระบวนการเรียนรู้

3.2.3 ขั้นฝึก (practice) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์โดยการโยงเส้นจับคู่คำศัพท์และให้ออกเสียงคำศัพท์พร้อมบอกความหมาย ขั้นตอนนี้ผู้เรียนได้ลองลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบความรู้ว่านักเรียนได้เรียนไปมากน้อยเพียงใด ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลและให้ความสะดวกของครูผู้สอนทำให้ผู้เรียนมีความกังวลในระดับที่น้อยและสามารถปรึกษาเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ขั้นตอนนี้จึงมีความยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์การเรียนรู้อยู่ในห้องเรียน

3.2.4 ขั้นนำไปใช้ (production) ผู้วิจัยนักเรียนออกแบบชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ให้เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันโดยการวาดรูปและเขียนบรรยาย จากนั้นออกมาพูดนำเสนอ ขั้นตอนนี้ผู้เรียนได้ออกมาพูดนำเสนอผลงานของตนเอง เป็นการแสดงถึงทักษะการพูดและทักษะการเขียนของนักเรียนครูทำหน้าที่ประเมินและให้คะแนน ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและทุกคนในชั้นเรียนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานทุกคน

3.2.5 ขั้นสรุป (wrap up) ผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่างช่วยกันสรุปคำศัพท์และสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปในชั่วโมงโดยการใช้คำถามในการดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนนี้ ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปไวยากรณ์ที่ได้เรียนรู้ไปในชั่วโมงและครูผู้สอนใช้คำถามให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามในการเรียนครั้งนี้

ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมณี (2548) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การสอนแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นนำเสนอ (presentation) ขั้นฝึกฝน (practice) และขั้นนำไปใช้ (production) นอกจากนี้ การสร้างบรรยากาศใน

ห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวกยังส่งผลทำให้ความสัมพันธ์ครูและนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้นักเรียนมีความกล้าคิดกล้าทำและแสดงความสามารถออกมาอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับ สอนประจันต์ เสียงเย็น (2564) กล่าวว่าไว้วางใจว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีความสุขสนุกสนาน และพร้อมจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนนั้นเกิดจากกิจกรรมการเสริมแรงทางบวกจากครูผู้สอน เช่น การชมเชย การปรบมือและการให้รางวัล เป็นต้น

## องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

1. กลยุทธ์ช่วยจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในระดับ A2 ตามเกณฑ์ Common European Framework of Reference (CEFR) มีประสิทธิภาพจริงและสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ และรายวิชาที่เป็นภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ได้อีกด้วย
2. ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ โดยผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน รู้สึกเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อการจดจำ รู้สึกมีความสุขและรู้สึกเป็นสิ่งที่แปลกใหม่
3. ผู้เรียนยังสามารถนำกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในการจดจำคำศัพท์และเนื้อหาในรายวิชาอื่น คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา คอมพิวเตอร์ และประวัติศาสตร์
4. ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะอื่น ๆ เพิ่มเติม คือ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด

องค์ความรู้ใหม่ทั้งหมดนี้ จะเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู และเป็นแนวในการบริหารการเรียนการสอนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีศักยภาพด้านภาษาที่สูงขึ้นกว่าเดิม

## ข้อเสนอแนะการวิจัย

### 1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

- 1) ครูผู้สอนควรชี้แจงถึงความสำคัญของกิจกรรมก่อนที่จะเริ่มการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น รวมถึงการฝึกซ้อมเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเพื่อป้องกันความสับสน

2) ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้กลยุทธ์ช่วยจำได้หลากหลายและสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาให้กับผู้เรียนได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม

3) ครูผู้สอนสามารถศึกษากลยุทธ์ช่วยจำร่วมกับเทคนิคการสอนคำศัพท์อื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ในระดับชั้นอื่น ๆ

## 2. ข้อเสนอแนะการนำผลไปใช้

1) นักวิจัยและผู้สนใจสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษหรือวางแผนดำเนินการวิจัยได้

2) หน่วยงานหรือองค์กรด้านวิจัยสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาหรือประยุกต์ใช้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้

## 3. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1) ผู้วิจัยควรศึกษากลยุทธ์ช่วยจำเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ในภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น

2) ผู้วิจัยควรศึกษากลยุทธ์ช่วยจำเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการพูด เป็นต้น

3) ผู้วิจัยควรคำนึงถึงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถอ้างอิงไปสู่ประชากรทั้งหมดได้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อยและเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

4) ผู้วิจัยควรนำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปใช้ในการเก็บรวบรวมเรื่องการถามทัศนคติหรือความคิดเห็นในการวิจัยเชิงคุณภาพ

## 4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรมีการจัดอบรมการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่การศึกษา

2) ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่งเสริมผู้เรียนด้านการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยกลยุทธ์ช่วยจำแบบต่าง ๆ

## รายการอ้างอิง

กนกวรรณ ดอนกวน และ อภิราตี จันทร์แสง. (2565). การพัฒนาทักษะการพูดและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิดีโอของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9), 477-494.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *คู่มือแนวทางทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามความเข้มข้น 3 ระดับสากล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กิตติพิชญ์ คำแผ่นจิโรจน์ และ สิทธิพล อาจอินทร์. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับเทคนิค Mnemonics. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 7(3), 175-192.
- ณัฐนันท์ ภูตระกูล, พศินีย์ จันตริยะ, สุกัญญา ปัญญาสิทธิ์, จิราภรณ์ กาแก้ว, โชคชัย เตโช, และ ศศิธร ศรีพรหม. (2564). การพัฒนาการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษผ่านเกมประกอบการสอนในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา. *Academic Journal of Phetchaburi Rajabhat University*, 11(3), 91-97.
- ดิสพงษ์ อัมภพล. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *Journal of Graduate School Sakon Nakhon Rajabhat University*, 16(75), 150-156.
- ดลัปเพ็ชร หทัยพล. (2559). *ประสิทธิภาพของกลยุทธ์ช่วยจำในการสอนคำศัพท์ที่พบบ่อย: กรณีศึกษาของรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.*
- ทิตนา แหมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรวิรา ปลาดตะเียนทอง. (2562). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์และความคงทน โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ธีรวิรา ปลาดตะเียนทอง และ ภัทร์ธีรา เทียนเพิ่มพูล. (2563). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์และความคงทน โดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3(3), 533-547.
- นฤมล แว่วสอน (2561). *การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.

- ปัญจลักษณ์ ถวาย (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกิจกรรมเพิ่มพูนคำศัพท์ร่วมกับการอ่าน (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ปรียาร์ตน์ ศรีชัยวงศ์. (2564). วัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจในยุค ศตวรรษที่ 21: มองผ่านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(6), 2679-2689.
- พระหน่อแสง ออคุสโน. (2564). อิทธิพลของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย. *วารสาร มจร อุบล ปริทรรศน์*, 6(2), 791-800.
- พัชราภรณ์ ดวงชื่น, อภินันต์ อันทวีสิน และวรนุช ตริวิจิตรเกษม. (2563). การบริหารหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานของสหภาพยุโรปของนักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัด โรงเรียนเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. *Journal of Arts Management*, 5(1), 118-133.
- ศุภนิช มั่งมีศรี, นภาพรพย์ เลิศปรีดากร และวรวุฒิ ตัญยวิสุทธิ (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยนิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์* (หน้า 808). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สอนประจันต์ เสียงเย็น. (2564). ผลของการใช้การเสริมแรงทางบวกเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดอนอุดม (เนยอุปถัมภ์). *วารสาร มจรบาฬีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์*, 7(3), 15-26.
- อัมณชญาณ อินตะเทพ. (2557). *ผลการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- Akpan, J., Notar, C. E. & Beard, L. (2021). The Impact of Mnemonics as Instructional Tool. *Journal of Education and Human Development*, 10(3), 20-28.
- Costuchen, A. L. & Dimitrova, D. (2022). Roman Palace: A Videogame for Foreign-Language Vocabulary Retention. *IJET*, 17(05), 87-102.

- Fasih, P., Izadpanah, S. & Shahnavaz, A. (2018). The effect of mnemonic vocabulary instruction on reading comprehension of students. *International Journal of Applied Linguistics and English Literature*, 7(3), 49-59.
- Honeyfield, J. (1977). Word frequency and the importance of context in vocabulary learning. *RELC journal*, 8(2), 35-42.
- Lado, R. (1988). *Language Teaching: Teaching English Across Cultures*. New York: McGraw.
- Lubis, B. N. A., & Syahputri, D. (2022). Mnemonic Device Technique Increase Students' Vocabulary Mastery. *Indonesian Journal of Education, Social Sciences and Research (IJESSR)*, 3(1), 28-33.
- Mukhtoralievna, Z. S., & Madaminkhongizi, S. M. (2022). Methods of mnemonics in pedagogical work with elementary school students. *International Journal of Culture and Modernity*, 13, 44-52.